Aan de Tweede Kamercommissie Volksgezondheid, Welzijn en Sport (cie.vws@tweedekamer.nl) (in afschrift aan cie.vro@tweedekamer.nl en cie.szw@tweedekamer.nl)

Datum
13 oktober 2026

Bijlage(n)
-

Contactpersoon
Maarten Hijink

Doorkiesnummer
06 14 85 54 65

Onderwerp
Oproep t.b.v. Commissiedebat Dakloosheid

Ons kenmerk

Geachte leden van de Tweede Kamer,

Op 11 november is het Commissiedebat Dakloosheid voorzien, waarin ook het evaluatierapport van het Nationaal Actieplan Dakloosheid geagendeerd is. Dat is belangrijk, want het aantal dakloze mensen in Nederland is hoog en de afgelopen jaren alarmerend gestegen. Steeds meer mensen verblijven noodgedwongen langdurig bij familie of vrienden, in vakantieparken of slapen zelfs in auto's, in garages[1], in tentjes in parken en bossen of op straat. En opvanglocaties zijn al lange tijd overvol. Het ETHOS-telonderzoek legt veel verborgen dakloosheid bloot, met name onder jongeren, arbeidsmigranten en vrouwen met kinderen. Het resultaat van de meest recente publicatie (2025) van dit telonderzoek is schokkend en maakt duidelijk hoe groot de problematiek werkelijk is: in grote steden als Den Haag, Amsterdam en Eindhoven is meer dan 1% van de bevolking dak- of thuisloos. Dat betreft 1 op de 100 mensen! In de grote steden verblijft bovendien 12% van de dak- en thuisloze mensen in de openbare ruimte, tegenover gemiddeld 7% elders. Dit vraagt urgente actie. Als Doorbraakcoalitie Dakloosheid 2030 (bestaande uit Aedes, DakloosheidVoorbij, de Nederlandse ggz, Leger des Heils, Valente en de Woonbond) roepen wij u dan ook dringend op tot deze actie.

- Voer het Nationaal Actieplan Dakloosheid én de evaluatie-aanbevelingen met urgentie uit
- Zet *Wonen Eerst* voorop en maak volkshuisvesting dé kern van de aanpak dakloosheid
- Toets nieuwe kabinetsmaatregelen vooraf op effect op dakloosheid

Voer het Nationaal Actieplan Dakloosheid en de aanbevelingen van de evaluatie met urgentie uit

Gezien de enorme en groeiende problematiek zou de aanpak van dakloosheid door dit kabinet topprioriteit moeten zijn. Dit te meer gezien de ambitie in het Nationaal Actieplan Dakloosheid: nul dakloze mensen in Nederland in 2030.[2] Het gaat dan om het met kracht uitvoeren van alle maatregelen vanuit het Nationaal Actieplan Dakloosheid[3], maar ook om aanvullende maatregelen die dakloosheid voorkomen inclusief de aanbevelingen uit de evaluatie[4]. Een voorbeeld van dit laatste is meer sturing vanuit het Rijk via doelfinanciering voor het Nationaal Actieplan Dakloosheid.

Vraagt u de ministers wat zij gaan doen om het Nationaal Actieplan Dakloosheid tot daadwerkelijke afname tot 0 dakloze mensen in 2030 te laten leiden? Dringt u er bij de ministers op aan om de aanbevelingen van het evaluatierapport snel over te nemen?

[1] In heel Nederland wonen kinderen in auto's en garageboxen
[2] Zoals ook benoemd in de Lissabon-verklaring.
[3] Nationaal Actieplan Dakloosheid | Eerst een thuis
[4] Eindrapportage onderzoek voortgang Nationaal Actieplan Dakloosheid: Eerst een thuis | Publicatie | Rijksoverheid.nl

Zet *Wonen Eerst* voorop en maak volkshuisvesting dé kern van de aanpak van dakloosheid

Dakloosheid is onlosmakelijk verbonden met het enorme tekort aan betaalbare woningen. Zonder snelle realisatie van voldoende betaalbare woningen wordt de aanpak van dakloosheid aanzienlijk belemmerd. De evaluatie beveelt dan ook aan om de minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (VRO) hoofdverantwoordelijk te maken voor de aanpak van dakloosheid. Het direct bieden van een woning met waar nodig begeleiding (*Wonen Eerst*) aan dakloze mensen (in plaats van hen eerst op te vangen) is bewezen effectief en kostenefficiënt. Toch komt deze aanpak in veel regio's nog niet en niet op de gewenste schaal van de grond.[5] Uit de evaluatie blijkt dat de uitvoering snel verbeterd moet worden. Het Rijk kan het voorbeeld geven door vast te leggen dat dakloze gezinnen ruimhartig urgentie krijgen voor een sociale huurwoning, in lijn met een eerdere motie[6] én een amendement[7] in de Wet versterking regie volkshuisvesting. De concept-regeling[8] bevat echter (zeer veel) uitsluitingsgronden, zodat de werking van dit amendement zeer beperkt dreigt te worden. De minister zei toe een kinderrechtentoets uit te voeren en de regeling op basis daarvan aan te passen.

Hoe zorgt de regering voor daadwerkelijke verandering in alle regio's naar Wonen Eerst? Hoe gaat de minister van VRO de landelijke regie nemen om Wonen Eerst te realiseren in alle regio's? Hoe zorgt de minister dat dakloze gezinnen wél direct én ruimhartig urgentie krijgen op een sociale huurwoning?

Toets nieuwe kabinetsmaatregelen vooraf op effect op dakloosheid

Met het Nationaal Actieplan Dakloosheid zou het wegnemen van de oorzaken van dakloosheid speerpunt van beleid moeten zijn. Zoals het zorgen voor voldoende bestaansminimum, het waarborgen van het recht op huisvesting en woonzekerheid, en het voorkomen van misstanden bij arbeidsmigratie. Geregeld leiden echter (voor)genomen kabinetsmaatregelen tot juist méér (risico op) dakloosheid. Of leidt het uitblijven van effectieve maatregelen tot verder groei van dakloosheid. Als de oorzaken van dakloosheid niet worden weggenomen of door maatregelen zelfs weer groter worden gemaakt dan is een stijging van dakloosheid een logisch gevolg.

Welk mandaat heeft de coördinerend minister om maatregelen af te dwingen die een positief effect hebben op dakloosheid en te blokkeren die een negatief effect hebben op dakloosheid? Welk effect verwacht de coördinerend minister op het aantal dakloze mensen van de wetten en maatregelen op het terrein van volkshuisvesting (zoals de Wet passende huurcontracten), bestaanszekerheid en arbeidsmigratie? Kan de coördinerend minister een tijdpad schetsen van maatregelen in de resterende actieplanperiode (2030) met daarbij de te verwachten effecten op dakloosheid?

Mocht u vragen hebben over deze brief, neem dan gerust contact op één van de adviseurs public affairs van de ondertekenende organisaties. Wij wensen u een goed debat toe.

Met vriendelijke groet,

Maarten Hijink, directeur Valente
Jeroen Pepers, directeur de Nederlandse ggz
Karin Bloemendal, bestuurder Zorg Leger des Heils
Liesbeth Spies, voorzitter Aedes
Nil Ṣendil, coördinator Dakloosheid Voorbij!
Zeno Winkels, directeur Woonbond

[5] Deze 7 gemeenten geven daklozen wel voorrang op een huis: 'Lange wachttijden zijn onacceptabel' | Pointer | KRO-NCRV
[6] Motie over maatregelen in het Nationaal Actieplan Dakloosheid die specifiek gericht zijn op minderjarigen voorrang geven
[7] Amendement over urgentie voor gezinnen zonder vaste verblijfplaats met minderjarige kinderen
[8] Overheid.nl | Consultatie Regeling versterking regie volkshuisvesting 2e consultatie